

СЛОВО В ДОРОГУ АКАДЕМІКА ІРЖІ ГОРАКА

Щиро вітаю ініціативу Музею української культури в Свиднику, який вирішив присвятити визначному українському вченому Володимиру Гнатюкові окремий номер своєї наукового збірника.

Сам я займався дослідженням української народної творчості ще з студентських років, і мій дорогий учитель Іржі Полівка звернув моє увагу на багатогранну діяльність В. Гнатюка. В ж. *Národopisný věstník československý* я подав інформацію про одну його монографію, згодом між нами зав'язалось листування, і великий знавець українського фольклору надсилав мені свої праці.

В. Гнатюк, поряд з О. Кольбергом та Ф. Бартошем, займав одне з провідних місць в історії слов'янської фольклористики, а його праці за своїм змістом, точністю запису та науковим рівнем, мають світове значення.

Від дитинства він любив народні пісні, казки та інші оповідання. Його дід з боку мами, Іван Савицький, знав багато народних казок, бабуся зберігала в пам'яті безліч народних пісень. Обоє вони охоче розповідали і співали онукові. І батьки В. Гнатюка успадкували фольклорне багатство від попередніх поколінь. Двері їх хати не чазинялись ні перед ким: знайомі часто приходили сюди в гості, і молодий Володимир таким чином був від дитинства в оточенні давньої народної поезії. Ці безпосередні стосунки з народом нагадують нам Вука Стеф. Караджіча.

Гнатюк вже на початку 80-х років, будучи учнем бучацької школи, почав записувати пісні, а коли закінчив нижчу гімназію, його збірка нараховувала вже біля 500 пісень. В Львівському університеті його інтерес до фольклору ще більше зріс, зокрема під впливом польського славісти проф. А. Калини. В 1895 р. проф. Калина очолив новозасноване *Towarzystwo Ludoznawcze* та орган цього товариства ж. *Lud*, в редакції якого був також І. Франко. Збірка пісень В. Гнатюка, яка до того часу значно зросла (понад 800 пісень), мала бути опублікована на сторінках ж. *Lud*, але вона загубилася.

В тому ж 1895 р. у Львові було засноване Наукове товариство ім. Шевченка, яке почало видавати «Етнографічний збірник» — орган, присвячений

дослідженню української народної творчості. Цим збірником В. Гнатюк одержав тривалу базу і міг зі всією енергією та ентузіазмом віддатись збиранню фольклорних матеріалів, маючи гарантію, що результати своєї збирацької діяльності зможе видавати друком. Якщо взяти до уваги факт, що від 1903 р. В. Гнатюк не міг влаштовувати фольклористичних експедицій з-за важкої хвороби легенів, його життєвий доробок збуджує заслужений подив і визнання. Це — один з найвизначніших комплектів в історії слов'янської і світової фольклористики.

Я вірю, що науковий збірник, присвячений пам'яті В. Гнатюка, який читач одержує в руки, спричиниться до глибокого вивчення багатой і всебічної спадщини великого українського вченого. Вона справді заслуговує цього.

Мартин, 5-го вересня 1967 р.

Проф. Їржі Горак, академік ЧСАН